

VOLKSKRANT 5 DECEMBER 2016

Sinterklaas in Tsjechië

De Tsjechische Sinterklaas, Mikulas, komt niet aan met een stoomboot, want hij is lang geleden overleden. Hij woont nu in de hemel en daalt op zijn verjaardag, 5 december, langs een gouden touw af naar de aarde om kinderen snoep en cadeaus te brengen.

Mikulas wordt begeleid door een engel (andel). Op aarde wacht ook een duivel (cert), die de kinderen grote schrik aanjaagt. Deze duivel is behaard, heeft een lange tong en draagt kettingen, die laten zien dat Mikulas controle over hem heeft. De duivel confronteert de kinderen met wat ze het afgelopen jaar fout hebben gedaan, de engel stelt hen gerust en richt zich op de goede dingen. Sinterklaas is neutraal en maakt de balans op. Is het kind lief geweest, dan krijgt het cadeau. Stoute kinderen krijgen steenkolen uit de hel.

Stoute kinderen krijgen steenkolen uit de hel

Op de Tsjechische stoomboot staat de duivel in plaats van Piet

Artikel. De tradities van het Sinterklaasfeest zijn anders in Tsjechië. Hier vindt Sint Mikulas een engel en duivel in zijn gevolg. Die laatste heeft zwarte vegen in zijn gezicht, vanwege de steenkool in de hel.

Wat je vandaag gaat beleven is magisch!' Lulu (36) opent de deur van een klein appartement aan het Waterlooplein in Amsterdam. Op deze zaterdag speelt zij de duivel, één van de twee hulpjes in de Tsjechische versie van Sinterklaas. Het andere hulpje is een engel. Elders komt Krampus of Belsnickel

Ook in Oostenrijk wordt de goedheiligman door een duivelsfiguur begeleid. In Duitsland komt de Sint met een boerenpummel en in Frankrijk met een kindermoordenaar. Een kijkje over de grens. (+)

Sinterklaas Petr (36) komt binnen met drie dozen vol verkledkieren. 'Ik wil niet dat je denkt dat we barbaren zijn', zegt Lulu terwijl ze zich omkleedt. 'Mijn Nederlandse vriendin zei: ik ga mijn kinderen echt niet meenemen om de duivel te zien. We schikken vandaag ook wel een beetje in, we zijn immers in het buitenland. Nederlandse kinderen zijn niet zoveel gewend.'

Lulu bewaart uitgesproken herinneringen aan Sint Mikulas, zoals Sinterklaas in het Tsjechisch heet. 'Als de duivel vroeger tegen me zei dat hij me weg zou halen bij mijn ouders, ging ik meteen huilen. Iets engers kun je je als kind niet voorstellen!'

'Onze duivel is jullie Zwarte Piet,' zegt Ionescu (38), die de engel speelt. 'Maar wij hebben geen discussie, want de duivel komt uit sprookjes.' Lulu knikt. 'Ik kan me de discussie wel voorstellen.

Maar als het zo'n probleem is, zorg er dan voor dat het sprookjesachtiger wordt. Het maakt kinderen toch niet uit.' Lulu smeert zwarte, korrelige schmink op haar gezicht. De vegen staan niet voor roet, zoals bij onze Roetpiet, maar voor steenkool uit de hel. Ze trekt een grimas. 'Even oefenen,' zegt ze, 'ik word immers betaald om de kinderen bang te maken!'

Als de drie zijn aangekleed lopen ze over het Waterlooplein naar de parkeergarage waar de auto van Sinterklaas staat.

Vooraf Lulu en Ionescu trekken als duivel en engel veel bekijks. 'Wat doen jullie? Is dit een soort protest?' vraagt een voorbijganger. 'No protest!' roept Lulu vrolijk. 'Tsjechische Sinterklaas!' Voor de HEMA gaan de drie op de foto met groepjes toeristen. 'Dat ziet er geinig uit,' zegt Thomas, een straatverkoper. 'Het lijkt me wel moeilijk dit te verkopen aan Nederlandse kinderen, want hoe komt die duivel ineens op de stoomboot?'

In de auto heeft Lulu via Whatsapp contact met moeder Maya. Zij geeft door wie zoet en stout was. 'Als duivel zeg ik wat een kind verkeerd heeft gedaan', legt Lulu uit. 'Soms kunnen kinderen niet stoppen met huilen. Maar dat is vandaag niet de bedoeling.' Bij het huis vol verwachtingsvolle kinderen komt moeder Maya aangesnel. Ze geeft de cadeaus af, neemt snel door wat

voor wie is en gaat vlug weer naar boven, waar de kinderen de deur goed in de gaten houden.

Een paar minuten later klopt Petr hard op de voordeur. 'Dag kinderen, hier is Sinterklaas.' Een vader doet open, drie meisjes verstoppen zich meteen voor de duivel. 'Ik heb een grote zak, ik kan alle vijf kinderen hier meenemen!' roept Lulu.

Sinterklaas. 'Ja!', antwoorden de kinderen in koor. Ze zingen Sinterklaas kapoentje, en dan is het tijd voor de cadeaus.

'Ik vind het leuk om deze traditie uit mijn jeugd door te geven aan mijn kinderen', zegt Daniela, moeder van Liza. Die wordt ondertussen streng toegesproken door de duivel: 'Jij bent niet lief geweest, dus je cadeautjes zijn nu voor mij!' Liza kent Zwarte Piet volgens haar moeder beter, 'want die zie je in Nederland overal, en de Tsjechische duivel komt maar één keer langs'. Ze vindt niet dat

(Zwarte) Piet in Nederland moet worden vervangen door de duivel. 'Het is juist leuk dat er zoveel verschillende vormen zijn. In elk land is het net even anders.' Hanno, vader van Raffael, is het daarmee eens. 'Het is grappig om te zien hoe het ook anders kan. Ik vind onze versie veel creatiever.'

Als de cadeaus zijn uitgepakt is het tijd om te gaan. 'Ik wil mee,' zegt Liza. Ze rent naar de duivel, bedenkt zich en geeft snel een high five. Lulu steekt haar tong uit. 'Ik ga terug naar de hel, daar is het lekker warm!'

Sinterklaas in Tsjechië

De Tsjechische Sinterklaas, Mikulas, komt niet aan met een stoomboot, want hij is lang geleden overleden. Hij woont nu in de hemel en daalt op zijn verjaardag, 5 december, langs een gouden touw af naar de aarde om kinderen snoep en cadeaus te brengen.

Mikulas wordt begeleid door een engel (andel). Op aarde wacht ook een duivel (cert), die de kinderen grote schrik aanjaagt. Deze duivel is behaard, heeft een lange tong en draagt kettingen, die laten zien dat Mikulas controle over hem heeft. De duivel confronteert de kinderen met wat ze het afgelopen jaar fout hebben gedaan, de engel stelt hen gerust en richt zich op de goede dingen. Sinterklaas is neutraal en maakt de balans op. Is het kind lief geweest, dan krijgt het cadeaus. Stoute kinderen krijgen steenkolen uit de hel.